

Memo

Aan : Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Van : Jacqueline Tuinenga
Datum : 13 juli 2022
Betreft : **Wijziging Besluit en Regeling uitvoering Wet invoering minimumuurloon**

Cumela wil graag namens de werkgevers in de groen grond en infra sector reageren op de internetconsultatie zoals hierboven genoemd. Voor ons ligt een aanpassing van de uitvoeringsregels die verband houden met de invoeren van een minimumuurloon. Een minimumuurloon is om meerdere redenen geen goed idee.

Achtergrond van de voorgestelde wijziging is de idee dat medewerkers die de laagste lonen verdienen niet kunnen rondkomen van hun inkomsten. Daarom zouden die inkomsten moeten worden verhoogd. Dit is duidelijk een wens van vakbonden. Het is echter een eenzijdige geformuleerde wens die uiteindelijk geen oplossing biedt voor het gesignaleerde probleem, namelijk dat mensen niet kunnen rondkomen. Het wetsvoorstel gaat daarnaast voorbij aan de diversiteit en variatie in arbeidsduur in verschillende sectoren. Deze diversiteit moet juist leiden tot differentiatie in plaats van uniformering van (uur)lonen. Er moet een minimumloon per sector (cao) kunnen worden afgesproken, waarbij recht wordt gedaan aan de productiviteitskenmerken van de sector en aan de kenmerken van de werknemers in die sector. Beter kan er gestreefd worden dat het gat tussen bruto- en nettoloon kleiner wordt.

Samengevat zien wij 4 knelpunten in het voorstel.

- 1) Normale arbeidsduur 36 uur?
- 2) Toenemende rol overheid in sociaal domein
- 3) Effect op het loongebouw
- 4) Wat was het probleem?

Hieronder zullen wij deze 4 knelpunten nader toelichten, gevolgd door een oplossingsrichting.

1) Normale arbeidsduur 36 uur?

Als normale arbeidsduur is 36 uur per week gekozen. De vraag is op basis waarvan en hoe deze uren worden bepaald. De arbeidsduur is het primaat van sociale partners. Alle werknemers in Nederland hebben een palet aan arbeidsvoorwaarden, de arbeidsduur is er daar één van. In sectoren speelt echter een samenhang van diverse arbeidsvoorwaarden een rol. Het is daarom heel bijzonder om één element (arbeidsduur) te isoleren en daar wetgeving op te baseren. De overheid grijpt daarmee in, zonder te consequenties daarvan te overzien. Immers in de sectoren zijn de arbeidsvoorwaarden een gebalanceerd geheel, waar sociale partners over gaan en mee instemmen. Dat zijn dus ook de vakbonden!

2) Toenemende rol overheid in sociaal domein

De toenemende rol van de overheid in afspraken tussen sociale partners is zorgelijk. In onze cao kennen we geen uurloon. Medewerkers worden in dienst genomen op een weekloon of maandloon. Met dit wetsvoorstel grijpt de overheid niet alleen in op de hoogte maar dus ook op de inhoud van cao afspraken.

3) Effect op het loongebouw

De voorgestelde aanpassingen hebben effect op het gehele loongebouw in de Cumela-sector. De startschalen komen door deze voorgestelde aanpassing mogelijk (zie hierna) onder het minimum weekloon (36 x minimum uurloon) te liggen. Dus ook hier inmenging van de overheid op afspraken tussen sociale partners die ongemotiveerd en bovendien ongewenst zijn.

Om een beeld te geven van de samenhang in de cao afspraken het volgende. In de Groen Grond en Infra cao is de werkweek 38 uur of 40 uur, afhankelijk van de wens van werkgever en werknemer. In het voorbeeld wordt uitgegaan van 38 uur. De cao kent ook 13 atv dagen. Door deze atv dagen is de gemiddelde werkweek 36 uur. Op basis van de gemiddelde werkweek voldoet een werkgever in de Groen Grond en Infra aan de door de overheid gewenste arbeidsduur van 36 uur. Een startende loon/grondwerker heeft per 1 juli 2022 recht op een weekloon van € 423,10.. Op basis van de 38-urige werkweek is het uurloon daardoor € 11,13. Conform het wetsvoorstel zou het uurloon echter € 11,75 bedragen. Een verschil van 5,57%! En ondanks dat er 13 atv dagen zijn zal er op basis van dit wetsvoorstel uitgaan moeten worden van de € 11,75 als minimum omdat er geïsoleerd naar loon wordt gekeken.

Daarnaast is de relatie van het WML met dit wetsvoorstel onduidelijk. Het WML is per 1 juli € 405,30 per week. Voor 38 uur is dit dus € 10,67 per uur, voor 36 uur is dit € 11,26 per uur. **Voldoen wij nu wel of niet aan het wettelijk minimum uurloon in de nieuwe situatie?**

4) Wat was het probleem?

Het door de vakbonden gesignaleerde probleem is dat een grote groep werknemers niet kunnen rondkomen van het werk dat zij doen. Wordt er daarbij ook gekeken naar het aantal uren dat zij werken? Juist het voorstel van een minimumuurloon leidt af van het werkelijke probleem. Onvoldoende mensen werken fulltime en berusten daarin omdat ze fiscaal gesteund worden door diverse toeslagen.

5) Wat is een oplossing?

Een oplossing kan zijn om de toeslagen te koppelen aan een minimaal aantal te werken uren. Als wij de lijn van dit voorstel doortrekken zou dit 36 uur kunnen zijn. Dus alleen als je 36 uur of meer per week werkt, en je inkomen is lager dan de norm, ontvang je huurtoeslag, kinderopvangtoeslag etc. Dat zou niet alleen het toeslagen probleem tackelen maar geeft

ook een impuls aan de arbeidsmarkt door parttimers te stimuleren meer uren te gaan werken.

Voor werkgevers zullen de lasten van arbeid toenemen door dit voorstel. Dit kan worden gecompenseerd door verlaging van de werkgeverslasten. Daarvoor zien we echter nog geen voorstellen. Ook moet er worden gewerkt aan verlaging van de druk op het brutoloon. Overwerk moet financieel aantrekkelijker worden. Dit zou kunnen door de lasten op overwerk gelijk te houden aan het basissalaris, zodat werknemers het echt merken als er overwerk wordt uitbetaald. Dan zal de animo om extra te werken toenemen.